

EPKK INFOLEHT

Põllumajanduse ja toidu-uudised Euroopast

ÜPP REFORMI ÜSIKASJAD SELGUVAD TRILOOGIDES

**Jätkuvad roheleppe raames lubatud tegevused ja
arutelu kaubanduse üle**

Euroopa Parlamendi, Komisjoni ja Nõukogu vahelised kolmepoolsed läbirääkimised ÜPP reformi üksikasjade üle on täies hoos ja saavutatud on ka mõningasi edasiminekuks, mis annavad lootust kokkuleppe saavutamisest planeeritud ajakava raames juunikuus. Kõnelused jätkuvad aktiivse tootja defintsioonist, noortalunike toetustest, ühisest turukorraldusest ja strateegiakavade määramise üle, ees ootab vaidlus ÜPP rohelisest arhitektuurist ja uuest tegevusmudelid. Erimeelsusi on piirmäärade kehtestamise ja toetuste ümberjaotamise osas, teadmata on veel ka ökoskeemide rahastamiseks määratav protsent. Samal ajal toimuvad protestiaktioonid, mis nõuavad näiteks kogu ÜPP kõrvaldamist, kuna see ei tegelevat piisavalt kliimamuutuse ja keskkonnakaitsega ning toetusi makstakse suurtootjatele. ÜPP vastu protestijad on kutsunud oma ridadesse ka tuntud Rootsi noore aktivisti Greta Thunbergi. Euroopa Komisjon jätkab samal ajal aga roheleppe raames lubatu elluviimist - avaldati mahetootmise tegevuskava. Lisaks jätkuvad ELi kaubanduslääbirääkimised. Põllumeestele teeb eriti muret vabakaubanduslepingu sõlmimine Mercosuriga, mis seab ELi toodangu impordiga võrreldes kehva seisu.

SELLES NUMBRIS:

Mahe-tegevuskava - 2
Kaubandus - 3
Turuülevaade - 4
"Talust taldrikule" paradoks - 6
Metsa-kampaania - 8
Digi-loomakasvatus - 9
Veterinaarravimid - 10
Toidurassism - 11
Naisfarmeri auhind - 12

KOMISJON AVALDAS MAHE-TOOTMISE TEGEVUSKAVA

23 meedet koonduvad kolme telje ümber

25. märtsil tutvustas komisjon mahepõllumajandusliku tootmise arendamise tegevuskava. Selle üldine eesmärk on edendada mahepõllumajanduslike toodete tootmist ja tarbimist, saavutada 2030. aastaks eesmärk, mille kohaselt peaks mahepõllumajanduse alla kuuluva põllumajandusmaa osakaal olema 25% kogu põllumajandusmaast, ning suurendada märkimisväärselt mahepõllumajandusliku vesiviljeluse mahtu.

Tegevuskava eesmärk on anda juba niigi kiiresti kasvavale mahepõllumajandussektorile õiged vahendid, et jõuda mahepõllumajanduses 25%-lise osakaalu eesmärgini. Selleks et sektor kasvaks tasakaalustult, on tegevuskavas esitatud 23 meedet, mis koonduvad kolme telje ümber: edendada tarbimist, suurendada tootmist ning jätkata sektori kestlikkuse tõhustamist.

TARBIMISE EDENDAMINE

Mahepõllumajanduslike toodete üha suurenev tarbimine on oluline, et innustada põllumajandustootjaid minema üle mahepõllumajandusele ning suurendada seeläbi oma kasumlikkust ja vastupanuvõimet. Selleks on tegevuskavas esitatud mitu konkreetset meedet, mille eesmärk on suurendada nõudlust, säilitada tarbijate usaldus ja tuua mahetoit kodanikele lähemale. See hõlmab mahepõllumajandusliku tootmisega seotud teavitustegevust, mahepõllumajanduslike toodete tarbimise edendamist, samuti on vaja läbi avalike hangete õhutada kasutama mahetooteid avalikes sööklates ning suurendada mahepõllumajanduslike toodete levikut ELi koolikava raames. Meetmete abil püütakse ka näiteks ennetada pettusi, suurendada tarbijate usaldust ja parandada mahepõllumajanduslike toodete jälgitavust. Ka erasektor võib mängida olulist rolli, näiteks premeerida töötajaid nn mahetšeritega, mida viimased saavad kasutada mahetoidu ostmiseks.

TOOTMISE SUURENDAMINE

Praegu haritakse umbes 8,5% ELi põllumajandusmaast mahepõllumajanduslikult ning suundumused näitavad, et praeguse kasvumäära juures jõuab EL 2030. aastaks 15–18%-ni. Tegevuskava on abivahend,

mis annab täiendava tõuke, et jõuda 25%-ni. Kuigi tegevuskavas on keskendutud suures osas nõudluse nn tõmbeefektile, jääb peamiseks vahendiks ülemineku toetamisel ühine põllumajanduspoliitika. Praegu kasutatakse ligikaudu 1,8% (7,5 miljardit eurot) ÜPPst mahepõllumajanduse toetamiseks. Tulevane ÜPP hõlmab ökokavasid, mida toetatakse 2023–2027. aastal 38–58 miljardi euro suuruse eelarvega, sõltuvalt ÜPP üle peetavate läbirääkimiste tulemustest. Ökokavasid saab kasutada mahepõllumajanduse edendamiseks.

TEADUSUURINGUD JA INNOVATSIOON

Lisaks ÜPP-le on ka teisi olulisi meetmeid, mis hõlmavad teabeürituste korraldamist ja võrgustike loomist parimate tavade jagamiseks; pigem põllumajandustootjate rühmade kui üksikisikute sertifitseerimist; teadusuuringuid ja innovatsiooni; plokiahela ja muude tehnoloogiate kasutamist turu üha suureneva läbipaistvuse jälgitavuse parandamiseks; kohaliku ja väikesemahulise töötlemise edendamist, toiduahela korraldamise toetamist ning loomade söötmise parandamist.

TEADLIKKUSE TÕSTMINE

Selleks et suurendada teadlikkust mahepõllumajanduslikust tootmisest, hakkab komisjon korraldama iga-aastaselt ELi mahepäeva ja andma välja auhindu mahetoiduahelates, et tunnustada tipptaset mahepõllumajandusliku toiduahela igas etapis. Komisjon julgustab ka maheturismi võrgustike arendamist näiteks mahapiirkondade abil. Mahapiirkond on ala, kus põllumajandustootjad, kodanikud, turismiettevõtjad, ühendused ja riigiasutused teevad koostööd kohalike ressursside kestliku majandamise nimel, tuginedes mahepõllumajanduslikele põhimõtetele ja tavadele.

KESTLIKKUSE TÕHUSTAMINE

Lisaks on tegevuskava eesmärk veelgi parandada mahepõllumajanduse tulemuslikkust kestlikkuse seisukohast. Selleks keskendutakse meetmetes loomade heaolu parandamisele, maheseemnete kättesaadavuse tagamisele, sektori CO₂-jalajälje vähendamisele ning plasti, vee ja energia kasutamise minimeerimisele.

RAHVUSLIKUD TEGEVUSKAVAD

Komisjon julgustab liikmesriike töötama välja riiklikke mahepõllumajanduse tegevuskavasid, mis on täienduseks riiklikele ÜPP strateegiakavadele ning neis sätestataks meetmed, mis lähevad kaugemale põllumajandusest ja ÜPP raames pakutavatest meetmetest. Loe tegevuskava [SIIT](#).

MEIE PÕLLUMAJANDUSE TULEVIK SÕLTUB ROHE- LEPPE JA ELI KAUBANDUS- POLIITIKA ÜHTSUSEST

Cogeca presidendi Ramon Armengoli
arvamusartikkel

Veebruaris esitas Euroopa Komisjoni asepresident ja kaubandusvolinik Valdis Dombrovskis ELi põllumajandussektori jaoks ülitähtsa teatise: ELi kaubanduspoliitika läbivaatamise tulemused. Kui rohelepe esindab ELi tulevase põllumajanduspoliitika ühte osa, siis kaubanduspoliitika ülevaade teist osa, mis on meie põllumajandusmudeli tõrgeteta toimimiseks hädavajalik. Enamik roheleppe kohta tehtud kommentaare kipub unustama põhifakti, et ELi põllumajandusmudelit ei saa mõista, arvestamata selle rahvusvahelist mõõdet kaubanduse vallas. Euroopa põllumajandustootjad teavad liigagi hästi makrotasandi kaubanduspoliitika mõjusid mikrotasandil (nt Venemaa imprordikeeld, Airbus-Boeingi vaidlus USA-ga).

PALJU VASTUOLUSID

Karta tuleb paljusid vastuolusid. Hoolimata hiljutises teatises tehtud jõupingutustest ei ole selge, kuidas mõjutab rohelepe kaubanduse tegelikkust ja milline on selle mõju turuhindadele, põllumajandustootjate sissetulekule ja toiduga kindlustatusele. Kas komisjon saab tagada, et import kolmandatest riikidest vastab põllumajandusettevõtete tasandil kõigile meie tootmisstandarditele? Kas võime eeldada, et kolmandate riikide põllumajandustootjad jätkavad roheleppe raames ELi põllumajandustootjate nõudmisel 10% põllumaa tootmisest välja? Vastus on eitav, sest see ei oleks kooskõlas meie rahvusvaheliste kohustuste ega WTO suunistega.

VAJA ON ÜHIST KEELT PARTNERITEGA JA TUGE VAT WTO-D

Copa-Cogeca on alati toetanud kaubandust nii ELi siseselt kui ka kolmandate riikidega. COVID-i järgses maailmas peab meie kaubandus põhinema tasakaalustatud, õiglastel ja läbipaistvatel reeglitel, et vältida konkurentsi moonutamist. Parim viis selleks on mitmepoolsete kaubanduslepin-

gute sõlmimine. Nõustume ELi kaubanduse ülevaates märgituga, et parim viis selle saavutamiseks on WTO ja reform, mis näib nüüd olevat võimalik tänu USA juhtkonna lähene misviisi muutumisega. Toetame uusi kontseptsioone rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas, näiteks süsinikdioksiidi piiride kohandamise mehhanismi, keskkonnakaitse aspektide kaasamist ja vaidluste lahendamise organi tõhusat toimimist. Peaksime liitlastega looma ühise keele toiduohutuse, jätkusuutlikkuse ja kliima osas, eelkõige selles, kuidas integreerida kauplemissüsteemiga Pariisi kliimalepe koos selgete jõustamismehhanismidega. Kuigi oleme suutnud kahepoolsete lepingute kaudu teatud valdkondades välja töötada oma kaubanduspartneritega ühise seisukoha, siis ilma piisava WTO raamistikuta seisab sektor silmitsi paljude väljakutsetega.

KAUBANDUSPOLIITIKAL ON OTSUSTAV MÕJU ROHELEPPE EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEL

Üks peamisi riske, millega Euroopa põllumajandussektor roheleppe kõrvalmõjuna kokku puutub, on impordisurve riikidest, kes põllumajanduse rohestamisel vabatahtlikult või tahtmatult aeglasemalt liiguvad. Paljusid piiranguid ja kohustusi, millest Euroopa tootjad peavad kinni pidama, on raske rahvusvaheliselt tõhusalt jälgida. See võib viia ELi põllumajandustootmise kolimiseni mujale maailma, kus kehtivad madalamad standardid, kahjustades samal ajal meie toiduga kindlustatust. Euroopa põllumees jääb kahe tule vahele: ühelt poolt karmistuvad nõuded ja investeeringuvajadus, teisalt sund hindu langetada tänu madalama standardiga toodetud odavale impordile. Kui pakkuda tundlikes sektorites turulepääsu kolmandatele riikidele, kellel pole samu rohelisi ambitsioone, avaldab kumulatiivne mõju ELi põllumajandustootjatele tohutut survet, mis vähendab märkimisväärselt nende võimet investeerida loodusvaradesse, õnnestades roheleppe eesmärgi.

ENNE RAKENDAMIST ON VAJA MÕJU-UURINGUT

Kõikide roheleppe ja kaubanduspoliitika raames tehtud otsuste mõju kohta tuleb läbi viia põhjalik hindamine. Kui Euroopa Liit jätkab rohelist kokkulepet, tagamata meie põllumajandustoodangu ja konkurentsivõime säilimist, seatakse kahtluse alla ELi olemasoleva kaubanduskorralduse alus. Põllumeestel on hea meel jätkata võitlust rohelisema ja jätkusuutlikuma põllumajanduse nimel Euroopas, kuid meil pole soovi selle käigus kangelastena hukkuda.

**ELi roheleppe eesmärgid
peavad kajastuma
kaubanduspoliitikas ja
kaubanduse tegelikkust tuleb
arvestada roheleppes.**

TURUÜLEVAADE: ELI MAJANDUS HAKKAB TASAPISI TAASTUMA

Ilmus Euroopa Komisjoni lühiajaline turu-prognoos

ELi majandus hakkab tunneli lõpus valgust nägema, ehkki koroonaviirusega seotud ebakindlus on endiselt märkimisväärne. Aasta teisel veerandil võib näha sulgemismeetmete lõdvendamise algust ja toiduteenuste taasavamist, eeldades, et vaksineerimine kulgeb edukalt.

PROGNOOSI EELDUSEKS ON PANDEEMIA MEETMETE LEEVENDAMINE

Sulgemismeetmete tugevdamise tõttu ELis 2021. aasta esimeses kvartalis muutis Euroopa Komisjon oma senist kvartalipõhist majandusprognoosi, pakkudes nüüd ELi SKP languseks I kvartalis -0,8% varem pakutud 1,6% tõusu asemel. Käesoleva prognoosi aluseks on eeldus, et sulgemismeetmeid leevendatakse kiiresti alates 2021. aasta II kvartalist ning USA dollari ja euro vahetuskurss püsib 2021. aastast edaspidi tasemel 1,21. See eeldab ka vaksineerimiskampaaniate edukat kiirendamist. Euroopa Keskpang prognoosib euroala SKT reaalkasvuks 4% aastail 2021-2022 ja 2023. aastal 2,5%. Euroala töötuse määraks pakutakse 8,6% 2021. aastal (vrd 9,5% septembris 2020).

SISENDITE HINNAD ON OLULISELT TÕUSNUD

Naftahinnad taastusid pärast 2020. aasta II kvartali ootamatut nõudluse langust kiiremini, kui oodati. Karbamiidi hind on 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta veebruarini tõusnud 38%, ulatudes 277 euroni tonni kohta (Ukraina hind). ELis laialdaselt kasutatavate lämmastikväetiste hinnad on tõusnud, tuues kaasa suuremad sisendikulud ELi põllumajandustootjate jaoks.

TERAVILI

Peamiste põllukultuuride hinnad on viimastel kuudel tõusnud, seda suure nõudluse ja ebakindluse tõttu globaalsete varude ja nõudluse suhte osas. ELi kaubavood vähenevad eeldatavasti aastatel 2020/21. Nisueksport võib väheneda aastaga 27%, samas kui maisi ja sojaubade import võivad langeda vastavalt 16,5 miljoni tonnini ja 14,6 miljoni tonnini. Rapsiseemne import jääb hinnanguliselt suureks, kuna ELi kodumaise tootangu taastumine on piiratud ja nõudlus on tugev, eriti taimeõlide järele. 2021-2022 turustusaastal võib ELi teraviljatootmine taastuda, leevendades hinnasurvet. Arvestades uusimaid andmeid taliviljade külvi ja eeldatava keskmise saagikuse kohta, võib ELi kodumaine tootang ulatuda 292,5 miljoni tonnini. Prognoositakse, et pärast kahte järjestikust madalseisu aastat jõuab ELi õliseemnete tootang 30,4 miljoni tonnini, hoolimata kehvast rapsiseemnetootangust. Eeldades, et kui majanduse taastumine jätkub, võib ELi taimeõli nõudlus aastaga suurened 1,5%.

PIIM

ELi piimasektor tõestas oma vastupanuvõimet COVID-19 kriisi ajal 2020. aastal. Aastal 2021 loodetakse ELis toota rohkem piima, mille taga on saagikuse tõus (+ 2%), mis kompenseerib ELi piimakarja jätkuvat vähenemist. Eeldatakse, et hea ülemaailmne ja EL-i nõudlus paraneb veelgi pärast HoReCa taasavamist, eriti 2021. aasta teisel poolel. See võib jätkata

piimahindade tõusu, mis tähendab põllumajandustootjatele makstavaid kõrgemaid toorpiima hindu. ELi juustu ja või tarbimine võiks toiduteenuste taastumisest eriti kasu saada, samas kui nende toodete jaemüük peaks eeldatavasti jääma kõrgemale tasemele kui COVID-19 eelsel perioodil. ELi lõs-sipulbri ja või eksport võib kasvada (vastavalt 6% ja 4%), seda eelkõige ELi konkurentsivõimeliste hindade tõttu. EL-i joogi-piima tarbimine võib jääda eelmiste aastate keskmisega võrreldes suureks, kuna toiduteenuste taastamine ei pruugi sööklate ja kohvikute osas olla täielik. Tarbimine jääb siiski alla 2020. aasta tasemele, sest varude kogumine ei tohiks korduda.

LIHA

Eeldatakse, et ELi veiselihatoodang väheneb 2021. aastal veidi, peamiselt veise- ja piimasektori struktuurilise kohandamise ning madalama nõudluse tõttu. Eksport olulistele turgudele peaks jätkuvalt suurenema tänu hiljutistele kaubanduslepingutele (nt Kanada, Jaapan). Sigade Aafrika katku puhkemine Saksamaal septembri keskel põhjustas peamiste partnerite - Hiina, Lõuna-Korea ja Jaapani - sealiha impordi peatamise Saksamaalt. Sellegipoolest täitsid teised ELi riigid lünga ja ELi kaubandus osutus vastupidavaks, mille tulemuseks oli eksporditase jätkuvalt kõrge. Linnuliha-sektor ELis kasvab jätkuvalt aeglaselt. Ehkki eeldatakse kaubanduse elavnemist, tekitavad COVID-19 meetmed ELis ja linnugriip turul olulist langust. ELi lambaliha turul valitseb tugev ülemaailmne ja kodumaine tarnepuudus (ELi tootang -1%), mis toob kaasa suhteliselt kõrged hinnad. Uus-Meremaa eksport suunatakse osaliselt Aasiasse. ELi ja Ühendkuningriigi kaubandussuhted lisavad lõplikule pildile ebakindlust. Loe turuväljavaadet [SIIT](#).

ELI EKSPORT ULATUS KOKKU 39,1 MILJARDI EURONI

- ELi toiduainete ja jookide eksport ulatus 2020. aasta IV kvartalis kokku 39,1 miljardi euron (2020. aasta 4. kvartal / 2019. aasta 4. kvartal: + 2,4%).
- Kaubandusbilanss ulatus 19,1 miljardi euro suuruse ülejäägini (2020. aasta IV kvartal / 2019. aasta IV kvartal: + 8,4%).
- Viie suurima ekspordiväärtusega toote toodang oli 2020. aasta IV kvartalis 19,9 miljardit eurot (lihatooted, vein, piimatooted, töödeldud puu- ja köögiviljad, kakao, šokolaad ja kondiitritooted).
- ELi toiduainete ja jookide import ulatus 19,9 miljardi euron (2020. aasta IV kvartal / 2019. aasta IV kvartal: -2,7%).

Vaata graafikuid [SIIT](#).

ELI TOIDUAINETE JAEMÜÜK KASVAS

- Toiduainete jaemüük kasvas 2020. aasta IV kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 1,3%, samas kui kogu jaekaubandus vähenes 0,8%.
- Nii toiduainete jaemüük kui ka kogu jae-kaubandus kasvasid aastaga vastavalt 3,9% ja 1,1%.
- Tarbijahinnad jäid eelmise kvartaliga võrreldes samaks ja tõusid aastaga 1,7%.

FAO TOIDUAINETE HINNAINDEKS TÕUSIS 9,5%

- FAO toidu hinnaindeks tõusis 2020. aasta IV kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 9,5% ja 2019. aasta IV kvartaliga võrreldes 6,9%.
- 2020. aasta IV kvartalis kasvasid kõigi peamiste põllumajandustoodete toormehinnad võrreldes eelmise kvartaliga (piimasegu, erinevad õli- ja õlikultuurid, pehme nisu, mais, suhkur), välja arvatud ELi täispiimapulber, kohv ja kakao.
- Aasta lõikes näitab võrdlus õli- ja õlikultuuride maailmaturuhindade kahekohalist kasvu ning maisi, pehme nisu, suhkru, kohvi täispiimapulbri, lõssipulbri ja kakao hindade ühekohalist kasvu.

Loe FAO toiduainete hinnaindeksi kohta [SIIT](#).

ELI TOIDUAINETÖÖSTUSE TOODANG JA KÄIVE LANGESID

Ilmusid andmed 2020. a. IV kvartali kohta

- 2020. aasta IV kvartalis vähenes ELi toidu- ja joogitööstuse toodang eelmise kvartaliga võrreldes 1,8%.
- ELi toidu- ja joogitööstuse käive vähenes eelmise kvartaliga võrreldes 0,6%.
- Aastane võrdlus näitab toidu- ja joogitööstuse tootmise tugevamat langust võrreldes kogu töötleva tööstuse toodanguga (-3,6% 2020 vs -1% võrreldes 2019. aasta IV kvartaliga). Toidu- ja joogitööstuse käive kogu töötleva tööstusega võrreldes vähenes aastaga peaaegu sama protsendi võrra (-3,1% 2020 vs -3% võrreldes 2019. aasta IV kvartaliga).
- Toiduainete tootmise hinnad kasvasid eelmise kvartaliga võrreldes 0,4% ja tõusid 0,1% võrreldes 2019. aasta IV kvartaliga.

TOIDUTÖÖSTUSE TÖÖHÕIVE KASV JÄTKUS

- 2020. aasta IV kvartalis kasvas tööhõive toiduainetööstuses teist kvartalit järjest ja ületas kogu töötleva tööstuse tööhõivet (0,4% vs 0,2%).
- Aasta lõikes aga toidu- ja joogitööstuse tööhõive tase langes (vastavalt -0,7% ja -2,9%), samuti vähenes tööhõive kogu ELi töötlevas tööstuses (-2,4%).

TOIDU- JA JOOGITÖÖSTUSE KINDLUSTUNNE ON MADAL

- 2021. a. I kvartalis toiduainetööstuse kindlustunne veidi paranes (+2,1 punkti), jätkus joogitööstuse kindlustunde halvenemine (-1,5 punkti) võrreldes eelmise kvartaliga. Seevastu kogu töötleva tööstuse kindlustunne kasvas kolmandat kvartalit järjest (+6,1 punkti).

ELi toidutööstuse tööhõive ületas 2020. a. IV kvartalis kogu töötleva tööstuse tööhõivet. Toiduainete jaemüük kasvas, samas kui muu jaekaubandus vähenes.

9 PARADOKSI „TALUST TALDRIKULE“ STRATEEGIAS

Uus European Livestock Voice'i kampaania lihasektori toetuseks

Euroopa loomakasvatusektori organisatsioonide promotsiooniühing European Livestock Voice korraldas 25. märtsil 2021 veebiseminari "9 paradoksi "Talust taldrikule" strateegias". Vaatamata selgelt headele kavatsustele ei võta ELi strateegia „Talust taldrikule“ arvesse loomakasvatusektori praegust olukorda ja väljakutseid. Loomakasvatus moodustab 40% Euroopa toidukaubandusest, selle väärtus on 170 miljonit eurot ja see pakub tööd 4 miljonile inimesele. Seepärast on tähtis osaleda arutelu Talust toidulauale strateegia üle, näidata loomakasvatusektori tegevlikkust ja rääkida tagajärgedest, mida strateegia „Talust taldrikule“ praegusel kujul rakendamine võib põhjustada. Olukorra illustreerimiseks on tehtud selgitav video. Vaata videot [SIIT](#).

SEMINARIL RÄÄGITI SEKTORI TEGELIKUST OLUKORRAST

Veebiseminari esinejad Carni Sostenibili president prof Pulina ja ELi linnukasvatuseorganisatsiooni AVEC peasekretär Birthe Steenberg tutvustasid vastuolusid, mis peegeldavad strateegias kajastuvaid loomakasvatusektoriga seotud väärtusarvu ja eelarvamusi. 9 paradoksi on seotud toitumise, maakasutuse, keskkonna, majanduse, loomatervise, väetiste, tööhõive, gastronoomilise kultuuripärandi ja toiduohutusega. Loomakasvatavate eesmärgid - luua kestlik toidusüsteemi, tagada toiduga varustus, korralik toitumine ning samal ajal kaitsta keskkonda ja loomade heaolu - kattuvad „Talust taldrikule“ strateegia eesmärkidega. Siiski, strateegias esitatavad nõuded muudavad keeruliseks, kui mitte võimatuks, hoida tasakaalu keskkonnakaitse ja toidujulgeoleku vahel.

ELI PÖLLUMAJANDUSE KESKKONNAMÕJU VÄIKSEM, KUI MUJAL MAAILMAS

Ühe eesmärgina soovib komisjon loomakasvatuse vähendamist. Põllumehed teevad paljutki põllumajanduse keskkonnamõju vähendamiseks. ELi loomakasvatusektori heited moodustavad aga ainult 7,1% koguheitest võrreldes 14%-ga mujal maailmas. Ainult lihasektori heited on vaid 4% kogu kasvuhõonegaaside heidetest Euroopas. Kas ik-

ka oleks mõttekas vähendada loomakasvatust Euroopas ning seejärel importida lihatooteid maadest, kus on palju keskkonnavähenemist toidusüsteem ning madalamad standardid?

KUI LOOMAD KAOVAD, MIDA TEHA HEINAGA?

Loomad on looduse poolest inimestele täienduseks – 80% loomasöödast moodustavad taimed, mida inimene ei suuda seedida, nt rohi, hein, muud põllukultuurid või nende kõrvalsaadused. Kui talud ja põllumajandusettevõtted paradoksaalselt kaoks, peaksime tegelema hiigelsuure hulga taimsete jääkidega, millele oleks tohutu mõju keskkonnale ja maastikele.

ORGAANILINE VÄETIS MAHETOOTMISELE

Teine aspekt on komisjoni plaan vähendada väetiste kasutamist 20% võrra ja suurendada mahetootmist 25% aastaks 2030. Mahe puu- ja köögivilja ning teraviljade kasvatamiseks on vaja sõnnikut, et vältida keemiliste väetiste kasutamist; mismoodi on võimalik kasvatada mahe-taimi ilma loomadeta?

LOOMAKASVATUSEST SÕLTUVAD TEISED MAJANDUSSEKTORID

Järgmine paradoks on majandus. Toidu tarneahel on üks komplekssemaid, selle tegevused on üksteisega tihedalt seotud kogu tootmise ökosüsteemis. Põllumajanduslik esmatootmine sõltub loomakasvatusest, nt piim ja piimatooted, liha, munad. Lisaks on inimesed unustanud, et paljud teisedki majandussektorid sõltuvad loomakasvatusest – kingade ja käekottide tootmine, biomeditsiin, kosmeetika, lemmikloomatoit, orgaanilised väetised, biomassi taastuvenergia tootmiseks.

MAAKASUTUS EI OLE SUURENENUD

Veel üks paradoks puudutab maakasutust. Viimase 60 aasta jooksul on EL-s tervikuna maa kasutamine põllumajandustegevusteks jäänud muutumatuks, kusjuures metsamaa on suurenenud 8,7 miljoni hektari võrra. Elanike arv samal ajal on kasvanud 125 miljoni võrra. Seega on loomakasvatusektor kasvatanud oma efektiivsust ilma maakasutust suurendamata. Vaata videot [SIIT](#).

Strateegia nõuded muudavad keeruliseks hoida tasakaalu keskkonnakaitse ja toidujulgeoleku vahel.

ELI PIIMANDUSSEKTOR JÄÄB MAHE-EESMÄRGI TÄITMISEL HÄTTA

Hollandi ING panga analüüs näitab kitsaskohti

Paljude „Talust taldrikule“ strateegia piimandussektorit mõjutavate eesmärkide seas torkab silma eesmärk muuta 2030. aastaks vähemalt 25% põllumaast mahemaaks. Kuigi piimandussektor on oluline põllumajandusmaa kasutaja, siis praegusest EL-i piimakarjast on ainult 4% mahepõllumajanduslik.

„Talust taldrikule“ (F2F) strateegias kavandatud poliitilised meetmed keskenduvad pigem pakkumise arendamisele, mis tähendab, et mahetoodangu nõudluse stimuleerimine on peamiselt piimaettevõtete ja jaemüüjate ülesanne. See töötab ainult siis, kui tarbijad on nõus lisatasu maksuma või kui EL hüvitab selle piimatootjatele nende täiendavate jõupingutuste eest.

Mahetootmise kasv avaldab survet piimakogustele ja toob kaasa kõrgemad tootmiskulud. See võib jätta piimatootlemistehased alakasutatuks. Eriti need ettevõtted, mis tootvad piimatoodete tootmisele ja ekspordile, seisavad silmitsi raskustega lisakulude ümberarvestamisel kõrgema-tekst hindadeks.

EESSEISVAD TAKISTUSED

Kuigi F2F-i eesmärgid on selged, on nende võime muutusi luua endiselt ebakindel. Mahe-eesmärgi osas näeme nelja suurt takistust, mille ületamisest sõltub strateegia edukus.

1. ELI RIIKIDE JA PIIMASEKTORI TOETUS STRATEEGIALE

Algusest peale on F2F-i strateegia saanud kahetisi sõnumeid põllumajandustootjatelt, toidutööstuselt, organisatsioonidelt ja põllumajandusministritelt, kes tunnevad muret talude sissetuleku, konkurentsivõime ja elanike toiduga kindlustatuse pärast. Mahe-eesmärk tekitab piimasektoris segaseid tundeid, kuna see võib tasulülitada varasemaid edusamme CO₂-heite ja maakasutuse vähendamisel.

2. ÜHTSE POLIITIKAMEETMETE KOMPLEKTI RAKENDAMINE

Toidusüsteemide muutmine nõuab mitmete valdkondade, näiteks põllumajandus, tervis ja keskkond üheaegselt ning omavahel ühendatud meetmeid piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil. Kuid arutelu ühise põllumajanduspoliitika reformi eelarve üle näitab raskusi ELi rahaliste vahendite ümbersuunamisel tavapärasest põllumajandustegevusest rohkem kestlikumale tootmisviisile.

3. PÕLLUMEESTELE ÜLEMINEKUKULUDE JA RISKIDE KOMPENSEERIMINE

Toidusüsteemide muutmine nõuab mitmete valdkondade, näiteks põllumajandus, tervise ja keskkond üheaegselt ning omavahel ühendatud meetmeid piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil. Kuid arutelu ühise põllumajanduspoliitika reformi eelarve üle näitab raskusi ELi rahaliste vahendite ümbersuunamisel tavapärasest põllumajandustegevusest rohkem kestlikumale tootmisviisile.

4. TARBIJATE TEADLIKKUSE TÕSTMINE JA VALMISOLEKU LOOMINE MAKSTA KESTLIKKUSE LISAKULUDE EEST

Poliitikakujundajatel ja ettevõtetel on vaja jätkata teavitustööd, et tarbija väärtustaks põllumajanduse kestlikkuse tagamiseks tehtud jõupingutusi. Praegu on ainult üks viiest ELi tarbijast valmis kulutama rohkem säästvale toidule, selgub Euroopa tarbijakaitseorganisatsiooni BEUC uuringust. Lisaks on kitsaskohaks piiratud nõudlus mahepiima järele eksport- ja toormeturgudel, sest just seal teenivad paljud piimaettevõtted suure osa oma tuludest.

ROHKEM MAHEPIIMA TÄHENDAB PIIMATOOTJATELE SUUREMAT VÄÄRTUST, KUID VÄHEM MAHTU

ELi hinnangute kohaselt on piimakari sellel kümnendil veidi vähenenud. Seda silmas pidades ja eeldades, et piimakarjas on 25% mahe-osakaal, peaks mahelehmade arv 2030. aastaks korrutama kuue kuni nelja miljoniga. ING hinnangul peaksid rohkem kui 100 000 piimatootjat minema üle tavatootmiselt mahepõllumajandusele. Piimatootjate seas on kindlasti huvi selle sammu tegemiseks, kuid vähemalt kaheaastane üleminekuperiood ning ebakindlus tulevaste mahepiima hindade osas on tootjatele lisariskiks. Pärast üleminekut võib finantsperspektiiv muutuda atraktiivsemaks, kuna mahepiim on kallim. Saksamaal oli see lisatasu viimase viie aasta jooksul olnud keskmiselt 15 senti liitri kohta ja Austrias kaheksa senti liitri kohta. Kas mahetalude väiksema piimatoodangu (keskmiselt üle 20% madalam) ja suuremate kulude kompenseerimiseks piisab sellest lisatasust, on talude kaupa erinev.

Küsi täispikkuses analüüsi est.chamber@skynet.be.

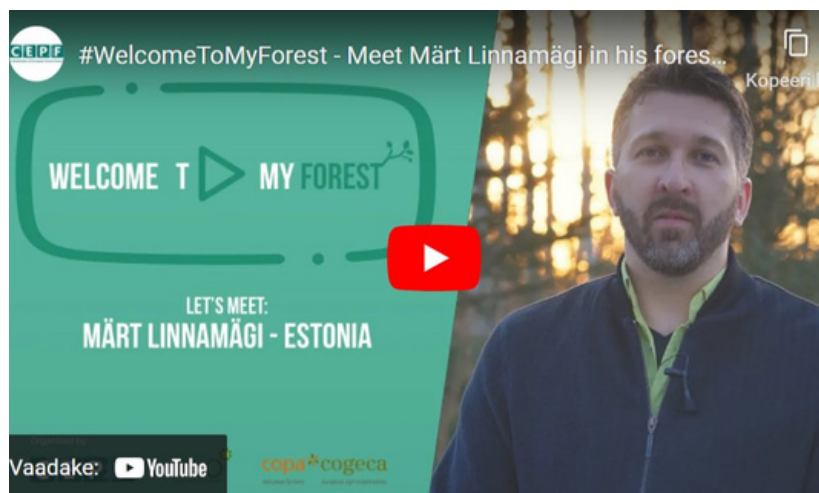
„TERE TULEMAST MINU METSA!“

Euroopa metsandusorganisatsioonide ühine meediakampaania tutvustab metsaomaniku tööd ja metsade tegelikku olukorda

„Euroopa metsad kaovad.“ „Meie metsad on kohutavas, kohutavas seisus!“ „Metsade hävitamine on ka Euroopa väljakutse.“ „Metsaomanikud hoolivad rohkem rahast, kui elurikkusest.“ ... Need on mõned argumendid, mida ELi tasandil metsade üle peetavatel aruteludel tavaliselt kuulda saab. Tundub, et neid levitavatel isikutel puudub sageli arusaam kohapealse tegelikkuse kohta. Sageli aetakse ELi algatustes ja strateegiates segi metsade ülemaailmsed probleemid ELi metsade tegeliku olukorraga, jättes tähelepanuta riiklikud metsainventuuri andmed, mis tõestavad metsade säästva majandamise edukat rakendamist ELis. Uusim Forest Europe aruanne Euroopa metsade olukorra kohta annab selged näitajad: Euroopa metsaala on viimase 30 aasta jooksul kasvanud 9%, elurikkuse kaitseks määratud metsade pindala on 20 aastaga kasvanud 65%, metsade maht puit ja Euroopa metsades ladustatud süsiniku kaal on viimase 30 aasta jooksul kasvanud 50%.

Niisiis, kes on kunagi metsamajandamise kava näinud? Kes teab, kuidas ja miks tehakse hooldusraiet? Kes teab, millised on metsamajandamise kulud enne, kui saadakse tulu? Seega on hädasti vaja suurendada avalikkuse ja poliitikakujundajate teadmisi Euroopa metsade ja metsaomanike kohta ning mis oleks parem viis seda teha, kui anda sõna inimestele, kes on pühendanud oma elu metsade hooldamisele.

Kliimamuutuste taustal on meie metsaressursside säästev majandamine võtmetähtsusega. Kui tahame oma metsi tervena hoida, peab sektor olema elujõuline.

Video vaatamiseks kliki pildil

VIDEOKLIPPIDE SARI TUTVUSTAB METSANDUSE TEGELIKKUST

Euroopa metsaomanike keskliit (CEPF), Copa-Cogeca ja Euroopa maaomanike organisatsioon (ELO) käivitasid sotsiaalmeedias teabekampaania nimega "Welcome to My Forest". Videoklippide sarjas kutsuvad mit-me liikmesriigi metsaomanikud vaatama oma metsadesse vaatama, mida tähendab metsaomanikuks olemine, millised on väljakutsed, mis on nende metsamajandamise eesmärgid ja mis neid hoiab motiveerituna. See on reaalsus, mis on kaugetel meedias esile kerkivast poleemikast ja üldistustest.

METSAOMANIKE EESMÄRK ON OMA METSA EEST HÄSTI HOOLITSEDA

Pärast esimese kümne video vaatamist on selge, et metsaomanikud ei ole homogeenne rühm ja erinevaid metsi on sama palju kui metsaomanikke. Kõigil metsaomanikel on siiski üks ühine joon - nad kõik tahavad oma metsade eest võimalikult hästi hoolitseda, et need saaksid jätkuvalt eksisteerida ja pakkuda ühiskonnale oma paljusid hüvesid nii tänapäeval kui ka tulevastele põlvkondadele. Metsaomanikud edastavad ka olulise sõnumi, mis on tavameedias sageli unustatud: kliimamuutuste taustal on meie metsaressursside säästev majandamine võtmetähtsusega ning me peame säilitama sektori elujõulisena, kui tahame oma metsi tervena hoida.

Seetõttu kutsuvad kampaaniapartnerid kõiki jälgima #WelcomeToMyForest sotsiaalmeedias ja kuulama metsaomanikke - inimesi, kes oma metsa eest hoolitsedes hoolitsevad ka meie tuleviku eest.

Vaata kõiki videoid [SIIT](#).

DIGITALISEERIMINE AITAB KA LOOMAKASVATUSSEKTORIT ROHELISEMAKS MUUTA

AnimalHealthEurope'i vaade sektori tulevikule

Täna sel päeval kutsutakse Euroopas kõiki sektoreid järgima ELi rohelepet. Oma roll selles on nii loomakasvatajatel kui ka põllumajandus- ja toiduainesektoril laiemalt. Loomatervishoiusektor aitab loomakasvatussektorit nii teenindada kui ka tugevdada, aidates ühtlasi kaasa Euroopa eesmärkide saavutamisele kliimaneutraalsuse ja jätkusuutliku toidusüsteemi nimel, toetades tehnoloogiapõhiseid uuendusi.

Loomatervise valdkond Euroopas on praegu tehnoloogilise ja digitaalse ümberkujundamise esirinnas, pakkudes põllumajandustootjatele alternatiivseid lahendusi, mida nimetatakse täppisloomakasvatuseks. Murangud biotehnoloogias, avastamisvahendites ja robotikas, genoomikatsetes ja täiustatud vaktsiinides peaksid olema olulised vahendid nii loomakasvatuse kui ka veterinaariameti tuleviku jaoks. Need edusammud võivad toetada põllumajandustootjaid loomade tervise optimeerimisel, et vähendada keskkonnamõjusid, tagada parem jälgitavus, parandada loomade heaolu ja toetada ravimite vastutustundlikku kasutamist.

ROHKEM TÄPSUST, VÄHEM RESSURSSE

Selliste tööriistade kasutamine nagu helidiagnostika, jälgimisandurid või kehakoostise digitaalne hindamine muudab meie põllumajandust. Loomatervishoiu optimeerimise abil aitavad need vahendid põllumajandustootjatel vähendada keskkonnamõjusid sööda ja vee täpsema kasutamise ning teraapiate sihipärasema kasutamise kaudu. Põllumajandusettevõtted on üldiselt üsna mürarikad kohad, mistõttu on tootjatel keeruline tuvastada loomadel konkreetseid terviseprobleeme viitavaid helisid, näiteks kõha. Usaldusväärse diagnostika abil saavad tootjad ja veterinaararstid tuvastada probleeme kuni kaks nädalat varem kui tavapärase meetodite abil, aidates varakult märgata hingamisteede haiguste tunnuseid ja vähendada ravi vajavate loomade arvu.

Oma nutitelefoni kasutades saavad tootjad digitaalselt jälgida oma loomade kaalu, suurust, asukohta jne, mis aitab luua märkimisväärt tõhusust sööda tarbimises või tervisekorralduses, näiteks haiguse tuvastamine või vaktsineerimine. Kui nutitelefon on ühendatud farmihaldustarkvaraga, saab neid andmeid hõlpsalt jagada veterinaararstiga, et tagada loomade järjepidevam ja parem hooldus.

ROHKEM DIAGNOSTIKAT, VÄHEM KAOTUSI

Genoomi põhjal tehtavad prognoosid ja muud diagnostilised testimisvahendid aitavad tootjatel loomahaigusi varem tuvastada, võimaldades paremat kontrolli ja võimalike haiguste ohjast. See aitab ka vältida toidukadusid, näiteks piim ja munad, otse esmatootja tasandil. Genoomkatsete kasutamine aretusprogrammides võib aidata sektoril edendada geneetilisi täiususi, mis kasutavad loomade jätkusuutlikkuse tunnuseid, näiteks viljakus parem söödaefektiivsus ning loomade, kodulindude ja vesiviljelusloomade heaolu ja vastupidavus haigustele.

Tõhustatud diagnostilised testid muudavad diagnoosimise ka palju lihtsamaks, kuna neid saab kasutada otse farmis, aidates veterinaararstidel kinnitada looma tervislikku seisundit ja võimaldades haiguse patogeeni varakult tuvastada. See võimaldab sihipärasemat hoolitsemist ja aitab põllumajandustootjatel tagada, et tooted jõuaksid tõhusamalt turule.

ROHKEM ENNETAMIST, VÄHEM HAIGUSI

Vaktsiinid hoiavad ära palju haigusi ja säästavad igal aastal arvukalt loomade elusid. Tavalised vaktsiinid on loomakasvatuses jätkuvalt olulised, kuna need pakuvad püsivat kaitset mitmesuguste ohtlike haiguste eest. Kaasajal jõuavad uued vaktsiinitehnoloogiad üha enam kasutusse, kuna nende tõhusus ja kiire arendamine võimaldavad kulude kokkuhoidu, tagades samas ohutu manustamise. Kaasaegsed vaktsiinide manustamismeetodid tagavad suurema kasu nii veterinaararstidele ja põllumeestele tänu kasutusmugavusele ja usaldusväärsusele kui ka loomadele tervise ja heaolu seisukohalt.

Juurdepääsu tagamine sellistele tiptasemel tehnoloogiatele ning teadmised ja oskused nende vahendite kasutamiseks toetab innovaatilist, dünaamilist ja kaasaegset loomakasvatussektorit. See omakorda aitab positiivselt kaasa ELi rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele, aidates samal ajal meelitada uusi talente Euroopa maapiirkondadesse. Digitaalselt täiustatud tulevik pakub loomakasvatajatele viisi, kuidas saavutada „Talust taldrikule“ strateegia eesmärgid loomade tervist ja heaolu optimeerivate nutikate lahenduste abil.

EUROOPA TARBIJATE TEADLIKKUS VETERINAARRAVIMITE OLULISUSEST KASVAB

Puudujääke on teadmistes ELi reeglitest

AnimalhealthEurope'i tellitud küsitlus kaheksas Euroopa riigis hõlmas kodanike teadmisi ja arvamusi veterinaarravimite kasutamise kohta lemmikloomade ja põllumajandusloomade haiguste raviks ja ennetamiseks. Ühest küljest näitavad tulemused teadmatust veterinaarravimite kasutamise reeglite osas ja mõned kodanikud väljendavad muret teatud ravimite kasutamise pärast. Teisest küljest on teadlikkus nende kasutamise eelistest nii loomade heaolu kui ka säästva toidu tootmise jaoks hästi mõistetud.

LOOMADE VAKTSINEERIMINE ON TÄHTIS

Põllumajandusloomade osas nõustub valdav enamus vastanutest vaktsineerimise olulisusega. 69% on seda meelt, et põllumajandusloomi tuleks regulaarselt vaktsineerida ja 74% arvab, et põllumajandusloomade puhul on parem haigusi ennetada kui ravida. Lisaks väidab 61%, et regulaarne vaktsineerimine aitab vähendada vajadust veterinaarsete antibiootikumide kasutamiseks farmides.

VETERINAARRAVIMITE KASUTAMISEST ARVATI JÄRGMIST:

- 61% vastanutest leidis, et veterinaarravimitel on positiivne mõju põllumajandusloomade heaolule;
- 68% vastanutest usub, et põllumajandusloomade vaktsineerimine aitab vältida haiguste levikut inimestele;
- 77% vastanutest usub, et terved põllumajandusloomad võimaldavad põllumajandustootjatel toitu toota kestlikul viisil;
- 80% vastanutest usub, et terved põllumajandusloomad toodavad parema kvaliteediga tooteid.

LEMMIKLOOMAD VAJAVAD ENNETAVAT RAVI

Lemmikloomade puhul peetakse oluliseks ka ennetavat ravi - 76% vastanutest nõustus lemmikloomi regulaarselt vaktsineerima. 78% nõustub, et lemmikloomi peaks loomaarst regulaarselt kontrollima (vähemalt kord aastas) ja 80% leiab, et lemmiklooma pidamisel on oluline regulaarselt teha puugi- ja kirbutõrjet.

Muret tekitab on teadmatust veterinaarravimite kasutuseeskirjade, eriti antibiootikumide osas, sest see viib sageli valeinformatsioonini.

EL-I REEGLITEST ON VÄHE TEADMISI

Uuringust selgusid siiski ka suured lõugad kodanike teadmistes kodanike veterinaarravimite kasutamise ELi eeskirjade ja määruste kohta. 40% vastanutest arvas, et mahepõllundusettevõtetes ei tohi kasutada veterinaarseid antibiootikume. 59% ei tea, et EL-is ei ole hormoonide kasutamine kasvu soodustajana lubatud ja 62% ei tea, et ka antibiootikumide kasutamine põllumajandusloomade kasvu soodustava vahendina pole lubatud.

VAJALIK ON PAREM TEAVITUS

ELi loomatervishoiuorganisatsiooni AnimalhealthEurope peasekretär Roxane Feller ütles uuringu tulemusi kommenteerides: „Teadlikkus veterinaarravimite arvukatest eelistest on julgustav, kuna oleme koos oma liikmeskonnaga pühendanud palju vaeva veterinaarravimite positiivse panuse ja tervete loomade rolli edendamisele kestliku Euroopa tulevikus. Samuti on hea meel tõdeda, et 74% vastanutest väitis, et nende arvates hoolitsevad põllumajandustootjad oma loomade tervise ja heaolu eest. Muret tekitab on teadmatust kasutuseeskirjade, eriti antibiootikumide osas, sest see viib sageli valeinformatsioonini, mis tungib inimeste arvamustesse ja uudistesse. Loomatervishoiu sektor püüab järgmistel kuudel ja aastatel nendel teemadel rohkem ja paremini suhelda.”

UURING KORRALDATI 8 RIIGIS

AnimalhealthEurope tellis Produkt + Marktilt veebiküsitluse Rootsi, Norra, Taani, Saksamaa, Hollandi, Poola, Hispaania ja Ühendkuningriigi kodanike seas. Sihtrühm oli piirkondlikus jaotuses, soo ja vanuse poolest (> 18 aastat) representatiivne ja tasakaalustatud valim kodanikest, kuhu kuulus 6000 vastajat (1000 riigi kohta - Rootsi, Norra ja Taani kokku). Uuring keskendus teemadele, mis hõlmasid ravimite saamise õigust, loomade heaolu, haiguste ennetamist ja ravi, samuti zoonoosi, toiduohutust ja üldist teadlikkust. See on AnimalhealthEurope korraldatud teine Euroopa kodanike uuring. Sarnane uuring viidi läbi 2016. aastal. Loe uuringut [SIIT](#).

ILMUS UURING SAMADE TOIDU- AINETE SENSOORSETE ERINE- VUSTE KOHTA LIIKMESRIIKIDES

Erinevusi leiti 20-st testitud tootest 10-l

23. märtsil avaldas Euroopa Komisjon Teadusuuringute Ühiskeskuse uuringu, mille käigus võrreldi sama kaubamärgi all turustatavate toiduainete kvaliteeti kogu ELis, teise osa tulemused. 2019. aastal avaldatud uuringu esimene osa keskendus toidutoodete koostise erinevustele. Selle käigus leiti erinevusi umbes ühe kolmandiku testitud toodete puhul, mis ei ilmnunud pakendi esikülje teabest, vaid koostisosadest. Märtsis tutvustatud uuringu teise osa eesmärk oli välja selgitada, kas neid koostise erinevusi on võimalik tajuda inimese meelte abil.

ERINEVUSED EI JÄRGINUD GEOGRAAFILIST MUSTRIT

Viimase uuringu leiud ei muutnud esimese osa järeldusi: toiduainete erinevused ei järginud geograafilist mustrit. Samal ajal selgus, et sensoorset erinevused on selgelt märgatavad juhul, kui toote koostises on suuri erinevusi. Näiteks võib märgata olulisi erinevusi hommikuhelveste suhkrusisalduses, mis mõjutab toote üldist magusust. Seevastu, kui erinevused toote koostises olid väikesed, ei suutnud eksperdid neid tajuda, näiteks väiksemad rasvasisalduse erinevused kartulikrõpsudes. Üldiselt leiti sensoorseid erinevusi 20-st testitud tootest kümnel.

TESTITI 20 TOODET 5 -10 ERINEVAST LIIKMESRIIGIST

Uuring viidi läbi pilootprojektina, testides 20 toodet, milles uuringu esimeses osas leiti koostise erinevusi. Iga toote näidised osteti 5-10 erinevast liikmesriigist. Kuna testijad on spetsiaalselt sellisteks testideks koolitatud, ei pruugi keskmine tarbija ilmtingimata samu erinevusi tajuda. Kas eksperdid suutsid erinevusi tuvastada või mitte, ei sõltunud mitte ainult sellest, kas koostise erinevused olid suured või väikesed, vaid ka kasutatavate koostisosade tüübist: näiteks erinevates apelsinijookides sisalduvate sünteetiliste magusainete vahel võis tuvastada erinevust, kuid erinevate looduslike magusainete vahel gaseeritud karastusjookides mitte. Samal ajal tuleb märkida, et tarbijad ei lähtu toote ostuotsuses üksnes sensoorsetest kogemustest, vaid neid võivad mõjutada ka muud elemendid, näiteks hind.

PAKENDI ESIKÜLG EI TOHI TARBIJAJD EKSITADA

ELi justiitsvolinik Didier Reynders ütles uuringu tulemusi kommenteerides, et tarbijad peavad teadma, mida nad ostavad. „Sama või sarnane pakendi esikülg ei tohi eksitada, viidates, et kaubad on samad, kui nad tegelikult ei ole. See on ebaõiglane ja vastuolus ELi tarbijaõigusega. Kutsun liikmesriike üles tagama ajakohastatud ebaausate kaubandustavade direktiivi kiiret ülevõtmist. Komisjon jätkab liikmesriikide abistamist ja pakub tarbijakaitseasutustele tuge.“

KOMISJONI SENISED SAMMUD KVALITEEDIERINEVUSE PROBLEEMI LÄHENDAMISEKS:

- 2017. aasta septembris andis komisjon täitevasutustele konkreetsed juhised kehivate ELi tarbijakaitse- ja toidualaste õigusaktide kohaldamise kohta kahtlustatavate kvaliteedierinevuste juhtumite puhuks.
- 2018. aasta aprillis tegi komisjon uue tarbijate kokkuleppe raames ettepaneku muuta ebaausate kaubandustavade direktiivi, et selgitada, millal toodete kvaliteedierinevus on eksitav tava. Muudetud direktiivi kohaldatakse kogu ELis alates 28. maist 2022.
- Teadusuuringute Ühiskeskus avaldas 2019. aasta juunis toiduainete kvaliteedidiagnostika praeguse kogu ELi hõlmava võrdluse esimese osa, mis näitas, et mõned tooted on ühesuguse või sarnase kaubamärgiga, kuid erineva koostisega.

See uuring on osa ligi 5 miljoni euro suurusest investeeringust ELi eelarvest, et suurendada teadmisi kvaliteedierinevustega seotud küsimustes ja suurendada kogu ELis tarbijakaitseasutuste ja -ühenduste suutlikkust.

EDASISED TEGEVUSED

Teadusuuringute Ühiskeskuselt oodatakse täiendavaid uuringuid aastatel 2021 ja 2022, et analüüsida toodete arengut võrreldes 2019. aasta esimeste testidega.

Komisjon abistab jätkuvalt liikmesriike ebaausate kaubandustavade direktiivi ülevõtmisel ja rakendamisel siseriiklikku seadusandluse, eelkõige seminaride korraldamise näol.

2021. aastal on uue mitmeaastase finantsraamistiku raames kättesaadavad uued toetused kogusummas 1 miljon eurot, et toetada tarbijakaitseasutuste suutlikkust, sealhulgas toodete testimiseks.

Loe uuringut [SIIT](#).

COPA NAISFARMERI INNOVATSIOONIAUHING LÄKS HISPAANIASSE

Võitja on maheseenekasvatataja Nazaret Mateos Alvarez

10. märtsil andis Copa-Cogeca veebi vahendusel toimunud tseremoonial 6. korda välja naisfarmeri innovatsiooniahinna, mida toetas Corteva Agriscience. Selle aasta auhinna kaudu sooviti näidata, kuidas naisfarmerid edendavad uute ärimudelite väljatöötamist ja ühtlasi ka naiste aktiivset rolli kliimamuutuse suurimate väljakutsete lahendamisel põllumajanduses ja metsanduses.

KÕRGETASEMELINE AUHINNATSEREMOONIA

Traditsiooniliselt toimub auhinna üleandmine Europarlamendis, sel aastal korraldati see interneti vahendusel. Tseremooniat juhtisid Euroopa Parlamendi liikmed Evelyn Regner (S&D, Austria) ja Carmen Avram (S&D, Rumeenia), kes ütlesid avasõnad. Võrdõiguslikkuse volinik Helena Dalli saatis kõigile naisfarmeritele ja tseremoonial osalejatele videopöördumise, millele järgnes põllumajandusvolinik Wojciechowski kabinetitöötaja Katalin Molnari sõnavõtt. Võitja ja eriauhinna kuulutasid välja põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi peadirektori asetäitja Maria Angeles Benitez Salas ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsiooni president Peter Schmidt.

VÕITJAD TÖÖTAVAD RINGMAJANDUSE PÕHIMÕTTEL JA MOODSA TEHNOLOOGIAGA

Auhinna võitis mahe- seenekasvatataja Nazaret Mateos Alvarez Hispaaniast, kes töötab ringmajanduse põhimõtetel ja jäätmeteta. Vaata tema videotutvustust [SIIT](#).

Eriauhinna võitis itaallanna Immacolata Migliaccio - mahe-talunik, kes optimeerib põllukultuuride kasvatamist digitehnoloogiate ja tehisintellekti abil. Vaata tema videotutvustust [SIIT](#).

Auhinna võitja Nazaret Mateos Alvarez. Video vaatamiseks kliki pildil.

Võitja Nazaret Mateos Alvarez saab auhinnaks 10 000 eurot ja eriauhinna preemia võitja Immacolata Migliaccio 5000 euro suuruse preemia Corteva Agriscience'ilt.

AUHIND INSPIREERIB NAISI PÕLLUMAJANDUSES OSALEMA

Copa naisfarmerite komitee esinaine Lotta Folkesson märkis: „Sel aastal konkursile esitatud taotlused olid erakordsed ja tänane kõiki kandidaate osalemise eest. Kõik finalistid väärivad tunnustust rolli eest, mida nad meie sektoris mängivad, ja loodame, et see inspireerib üha rohkem naisi põllumajanduses osalema.”

Corteva Agriscience'i Euroopa turundusosakonna asepresident Monica Sorribas ütles sündmust kommenteerides: „Täna on olnud järjekordne näide naissoost põllumajandustootjate toetamise olulisusest ning nende rollist kliimamuutuse leevendamisel ja sellega kohanemisel. Soovime kaotada tõkkes, mis takistavad naiste osalemist põllumajandussektoris ja see aitab meil saavutada soolist võrdõiguslikkust.”

VAATA FINALISTIDE VIDEOTUTVUSTUSI

Videoid kõigi viie finalisti kohta, kes räägivad oma tööst ja uuenduslikest meetoditest kliimamuutuse leevendamiseks põllumajanduses ja metsanduses, saab vaadata [SIIT](#).

Loe Copa naisfarmerite innovatsiooniahinna kohta rohkem [SIIT](#).

Lehe väljaandmist toetab:

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Põllumajanduskoda

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda

Pärnu mnt. 141
Tallinn 11314
Telefon: 6009 349
E-post: info@epkk.ee
www.epkk.ee